

Ірина Анатоліївна Гавран,
кандидат педагогічних наук, старший викладач
кафедри акторів кіно факультету кіно і телебачення КНУКіМ,
вул. Чигоріна 14, каб. 25, Київ, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ ТВОРЧОЇ ВЗАЄМОДІЇ СТУДЕНТІВ В АСПЕКТІ РОЗВИТКУ АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

У статті розглядається поняття взаємодії та розкрито організаційні аспекти формування творчої взаємодії майбутніх акторів кіно. Охарактеризовано основні фактори організації творчої взаємодії студентів на знімальному майданчику. Представлено психолого-педагогічні та теоретичні аспекти впливу керівника на творчий колектив в процесі розвитку акторської майстерності. Автор прийшов до висновку, що функціональна діяльність керівника творчого колективу, багато в чому, залежить від розвитку його індивідуально-типологічних особливостей, від правильної творчої взаємодії, а також найбільш доцільних методів впливу на виконавців. Творча взаємодія справлятиме суттєвий вплив на професійну позицію майбутнього актора кіно, що базується на формуванні його психолого-педагогічної техніки, а в процесі практичної діяльності вимагатиме найбільш високого рівня емоційної активності його особистості при взаємодії з творчим колективом.

Ключові слова: взаємодія, організація творчої взаємодії, майбутній актор кіно, акторська майстерність, спілкування, творчий колектив.

Розбудова сучасної національної системи освіти спонукає до пошуку і впровадженню інноваційних підходів, форм і методів роботи, які б відповідали естетичним та творчим якостям керівників творчих колективів щодо розвитку акторської майстерності студентів як майбутніх акторів кіно. У зв'язку з цим, у процесі фахового зростання студентів інститутів мистецтв є професійна робота керівника – «майстра», яка набуває вагомого значення, що впливає на формування творчої взаємодії та на організацію спільної творчої діяльності зі студентами.

Проблема творчої взаємодії у роботі з творчими колективами цікавила багато науковців, а саме роботи Г. Ашина, В. Гончарова, І. Кона, Р. Кречковського, Т. Мальковської, Л. Уманського. Значний емпіричний матеріал накопичено за кордоном у дослідженнях Д. Грегора, К. Левіна, Ф. Філера, Р. Хаус, та ін. Значну увагу проблемі виховання керівників творчих колективів, створенню умов для формування активної особистості розглядали І. Бех, Л. Божович, Д. Ельконін, А. Лутошків, А. Макаренко, Л. Новикова, І. Підласій, В. Сухомлинський. Але, слід зауважити, що поряд із теоретичною розробкою запропонованої проблеми видатними науковцями, вона все ж таки спричиняє недоліки і практичного характеру, котрі пов'язано з недостатністю уваги до розкриття специфічних аспектів організації творчої взаємодії майбутнього фахівця у роботі з творчим акторським колективом, слабкою орієнтацією навчального процесу на вироблення у студентів активної, самостійної позиції у реалізації розвиваючої дієвої функції.

Аналітичне вивчення досвіду роботи керівників творчих колективів свідчить, що проблема вдосконалення методики формування організації творчої взаємодії студентів в аспекті розвитку акторської майстерності потребує більш глибокого наукового вивчення. Емпіричні підходи, що широко використовуються у процесі діяльності творчих

колективів не в повній мірі задовольняють вимоги щодо організації творчої взаємодії студентів в аспекті розвитку акторської майстерності. Ці стрижневі аспекти і зумовило вибір теми та становлять **мету статті**, яка полягає у визначенні специфіки процесу організації творчої взаємодії студентів інститутів мистецтв в аспекті розвитку акторської майстерності.

Взаємодія є одним з основних видів діяльності керівників творчих колективів, у процесі підготовки студентів інститутів мистецтв як майбутніх акторів кіно. У дослідженнях К. Платонова поняття «взаємодія» [6, с. 135] визначене як таке, що ґрунтується на взаємному психічному віддзеркаленні. Таке визначення свідчить про те, що діяльність керівника знаходиться у постійній залежності від внутрішніх психологічних механізмів взаємодії із творчим колективом. З цього приводу доцільно зазначити, що характер взаємодії виражається у керівній позиції, яка регламентує активність виконавців у межах імітації своїх дій. У якості основних засобів взаємодії керівника з творчим колективом виступають: спосіб мовного спілкування (залежно від стилю: доброзичливий, байдужий, офіційний); форми спілкування (наказ, вимога, порада, прохання); прийоми заохочення та покарання, встановлення певної дистанції. Спілкування відповідає критеріям діалогу (модальність, поліфонія, персоніфікація, установка на відповідь тощо), забезпечуючи суб'єкт-суб'єктний принцип творчої взаємодії керівника та студентів.

Моделювання спілкування – перший етап спілкування у якому закладаються контури майбутньої взаємодії: планування й прогнозування змісту, структури засобів спілкування. Модель професійного спілкування – уявна система творчої взаємодії в процесі творчої діяльності, в якій реалізується певний стиль спілкування [5]. Так, процес засвоєння студентами різноманітних форм, прийомів та засобів спілкування буде сприяти

вирішенню завдань більш високого мистецького рівня.

Також, слід зазначити, що важлива і змістова спрямованість спілкування, котра сприяє формуванню творчої взаємодії на заняттях з акторської майстерності впливає на розвиток індивідуальної своєрідності особистостей виконавців. З цієї позиції, керівник завжди повинен сприяти розвиткові розумної зустрічної ініціативи, активно спрямовуючи творчий потенціал на нові творчі, інтерпретаційні, виконавські ідеї в процесі творчої діяльності. У цьому контексті різноманітні засоби в організації творчої взаємодії викликать інтерес виконавців до акторської справи, що безумовно сприяє становленню позитивного імпульсу в процесі акторської майстерності, адже кваліфікаційно-організоване керівником заняття з акторської майстерності створює невимушену атмосферу мистецької діяльності творчого колективу. Власне, через процес творчої взаємодії студенти набувають емоційно-чуттєвого досвіду, котрий під час переносу його у реальні життєві ситуації створює естетичний еталон спілкування з іншими людьми.

Отже, діяльність керівника творчого колективу передбачає постійний контакт зі студентами в процесі роботи над удосконаленням акторської майстерності. Уміння подати себе, спілкуючись з колективом, є важливою особливістю керівника – «майстра» творчого акторського колективу, адже він не лише передає потрібну інформацію студентам, а й здійснює контроль за її виконанням. Йому необхідна хороша дикція, панування над голосом, виразність мови, а також уміння мовного спілкування зі студентами, що опановують акторську справу. З цього приводу ми можемо сказати, що, працюючи над постановкою вистави, режисер повинен з'ясувати для себе перше творче питання – наскільки у роботі над даною п'єсою та в розумінні її стилістики для нього важлива мовна багатобарвність, чи, можливо, вона йому взагалі не важлива. Лише все було б точно по дії, лише б мова відображала ідеальну думку, зіткнення думок, а наскільки це індивідуалізовано за образом, не важливо. Так, мова – це озвучена думка. Завдяки їй можна знайти шлях до проникнення у характер думок і дій героя. Людина говорить так, як думає. Якщо вона несмілива, невпевнена за своєю природою, то і розмовляти вона буде несміливо і невпевнено. Якщо ж людина безапеляційна в думках і висловлюваннях, то і манера говорити буде у неї відповідна. Якщо ж вона є конкретною, логічною в думках, це обов'язково знайде відображення у її мові.

Так, важливим компонентом у роботі керівника творчого колективу, над вдосконаленням акторської майстерності молодих акторів, є уважне наслідування щодо тексту не тільки окремої своєї ролі і п'єси, але і до всіх творів певного автора, до творів його сучасників, з яких також можна багато почерпнути, працюючи над мовною характерністю образу. Працюючи над виставою, слід пам'ятати, що різнобій у вимові неприпустимий. Мовний фон

вистави повинен бути нейтральним, тобто побудований на нормах загальноприйнятої літературної вимови. Як керівник так і актор повинні володіти цими нормами. І лише тоді будь яке відхилення, яке актор візьме у якості характерності образу, буде помічене і оцінене глядачем.

Слід сказати, що варто утриматися від зайвої насиченості вистави діалектами та говірками – це не піде на користь виставі та тільки буде втомлювати глядача, розсіювати його увагу. Коли в 1902 році А. Чехов подивився виставу «Міщани» у МХАТі, він написав до О. Кніппер: «Навіщо ви граєте п'єсу Горького на «о»? Що ви робите?! В «Міщанах» всі говорять як ми з тобою» [9]. Дикційна мовна характерність, здавалось, «лежить на поверхні», і актори часто користуються нею. Та все ж необхідно застерегти, що актор, який дозволив собі «прикрасити» свого героя якимось мовним дефектом, сам повинен володіти бездоганною мовою. Так, К. Станіславський любив цитувати вислів відомого французького актора і педагога Коклена-старшого про те, що дикція – це «ввічливість актора» по відношенню до глядача. Отже, майстерність актора складається з багатьох необхідних елементів, серед яких першим є слово, бо це єдиний елемент, без якого не може бути драматичного театру. Живим сценічним словом актор створює мовну характеристику персонажа, розкриває його внутрішній світ, відтворює його почуття.

Щоб удосконалити дикцію, необхідно навчитися користуватися свідомо своїм мовним апаратом, вільно володіти ним. Артикуляційна гімнастика допомагає розвинути м'язи мовного апарату. Вона знімає зайву напругу, сприяє виробленню рухомості, артикуляційній точності при вимові звуків [2, с. 52]. Ефективність роботи залежить від її систематичності. Дотримуватись дикційної нормативності потрібно не тільки на сцені, а й у побуті – закликає відомий український педагог зі сценічної мови А. Гладишева [2, с. 53]. Молоді актори та студенти з акторської спеціалізації, які хочуть опанувати акторською майстерністю, повинні щоденно розвивати мовно-голосові навички, достатні для роботи над мовленням при великих психофізичних навантаженнях; навчитися працювати з авторським текстом – розуміти завдання, перспективу, логіку мови, відчувати інтонаційні закони мови. Вони повинні розвинути засоби художньо-образного мислення; конкретності акторського бачення; емоційно-образного рішення; акторської майстерності у цій галузі. Актор повинен оволодіти різноманітними методиками постановки правильного дихання, розвитку голосового діапазону, сили звучання, розвитку артикуляційного апарату, виправлення дефектів мови, говорів. Отже, мова і характерність мови – це не збірка недоліків, а індивідуальна своєрідність живої людини!

Чи достатньо індивідуальних мовних особливостей виконавця і чи будуть вони відповідати всім вимогам до мовних особливостей образу, можливо потрібна додаткова робота – друге

питання, що постає перед керівником – «майстром». Так, момент режисерських роздумів – це автор. Насамперед режисер повинен вчитися і вслухатися в автора і піти за ним. З цього приводу Л. Виготський писав: «Мистецтво, будучи грою, долає матеріал дійсності; перетворює об'єктивно дані форми, часом істотно видозмінюючи їх. У цьому глибоко суб'єктивному процесі інтерпретації навколишнього світу та самовираження художника мистецтво дуже часто нехтує так званім «здоровим глуздом і логікою життя» [3, с. 233]. Людина приходить у світ мистецтва, віддаляючись і знову повертаючись до реальності, але вже з дистанції вимислу, ідеалу, «гри уяви» (І. Кант).

Доцільно також зазначити, що керівна діяльність майстра залежить і від його індивідуально-типологічних особливостей які сприяють розвитку психолого-педагогічних здібностей та справляють не аби який вплив на колективу процесі творчої взаємодії на заняттях з акторської майстерності. Дослідження видатних науковців Н. Кузьміної, Ю. Кулюткіна, Г. Сухобської [4] дозволяють виокремити провідні психолого-педагогічні здібності які необхідні для здійснення ефективної творчої взаємодії у творчому колективі, а саме: сугестивні та перцептивні здібності. Сугестія – навіювання, особливий вид психічного впливу на людину. До організації творчої взаємодії студентів в аспекті розвитку акторської майстерності використовуються такі види навіювання: довільне (цілеспрямований свідомий психологічний вплив на неусвідомлену сферу особистості, за допомогою якого суб'єкт навіювання досягає поставленої ним мети); мимовільне (вплив, який здійснюється без усвідомлення суб'єктом навіювання в прихованому, замаскованому вигляді) [6]; непряме (вплив, зміст якого включено в інформацію, що повідомляється суб'єктом навіювання в прихованому, замаскованому вигляді) [8]. З цього приводу слід сказати, що сугестивний вплив керівника творчого колективу проявляється в умінні не тільки впливати на майбутніх акторів кіно з метою досягнення повного взаєморозуміння, а й знати, що і як пояснити у кожному конкретному випадку, знайти правильний тон у спілкуванні з виконавцями. Для авторитетного керівника повинні бути характерними наступні правила в його діяльності: бути завжди врівноваженим, спокійним, розсудливим, вносити елементи творчості, ентузіазму та чіткості у роботу творчого колективу, справляти великий вплив на виконавців. Здібний керівник пред'являє вимоги впевнено, рішуче але й гнучко, залежно від ситуації, конкретної атмосфери, використовувати різноманітні форми. Але доцільно брати до уваги й те, що вимогливість до колективу не дає виховного ефекту без високої вимогливості до себе. Цілеспрямоване використання керівником цілого ряду сугестивних умінь сприяє більш глибокому пізнанню засобів взаємодії та одночасно вдосконалює власну професійну акторську майстерність.

Перцепція – здатність аналізувати, оцінювати, розуміти себе, регулювати власну поведінку, як

позицію керівника творчого колективу, зокрема, і як процес взаємодії, загалом; здібність до проникнення в індивідуальну своєрідність студента; здатність подумки приймати позицію студента та із його точки зору побачити, зрозуміти і оцінити себе; здібність до конструктивного вирішення особистісних протиріч та конфліктів. Ця група здібностей є провідною, адже вона щільно пов'язана з самосвідомістю – основною психологічною умовою його професійного розвитку [7].

Перцепція проявляється у процесі підготовки майбутніх акторів кіно до роботи на знімальному майданчику, на цьому етапі педагогічна чутливість керівника ґрунтується на всебічному та глибокому знанні творчих та індивідуальних особливостей студентів як майбутніх акторів кіно. У контексті творчої взаємодії керівнику необхідно правильно орієнтуватися у різних ситуаціях, емоційно настроюватися на проблеми студентів. Прояв перцепції визначає поведінку студентів та керівника, що будується на взаємній творчій поведінці яка розуміється та приймається більш гнучко, на основі щирого інтересу приймати участь у спільній справі. Керівництво творчим колективом не «монолог» майстра, а «діалог» між ним та творчим колективом. Даючи вказівки студентам, майстер уважно вловлює відгук виконавців і лише залежно від характеру цього відгуку дає нові вказівки, виражені у його конкретних зауваженнях. Для успішного впливу на творчий колектив керівнику необхідно, насамперед, вивчити нахили, інтереси та психічні особливості студентів. Безсумнівний є той факт, що різні колективи по-різному впливають на особистість керівника-майстра, так само, як один і той самий колектив справляє неоднаковий вплив на різних керівників.

Отже, узгоджений процес застосування вищезазначених здібностей та умінь створює можливість для створення системи апробованих психолого-педагогічних дій, котрі забезпечують високий рівень творчої взаємодії керівника творчого колективу в процесі розвитку акторської майстерності студентів. З цього приводу слід сказати, що майбутнім акторам кіно у процесі практикуму роботи на знімальному майданчику доцільно постійно вчитися професійно точно та вивірено контролювати свої дії, ефективно використовуючи елементи вищезазначених здібностей, бути ширим та природним. У цілому, утворення спільної мети без взаємної довіри неможливе, учасники творчої взаємодії повинні довіряти можливостям кожного у виконанні своїх функцій, а ефективна професійна діяльність керівника повинна відповідати особистісно-психологічним якість його особистості.

Динаміка технологічних і технічних змін породжують потребу в особистості педагога – «майстра» для сучасного актора, здатного до адекватної культурної самоідентифікації, до вільного вибору власної позиції, до активної самореалізації і культурно-творчої діяльності. Саме на навчальних сценах у студентів відбувається становлення особистісної самосвідомості,

формується культура почуттів, здатність до оволодіння всіма навичками акторської професії, оволодіння власним тілом, голосом, пластичною виразністю рухів, виховується почуття міри і смаку, які необхідні у майбутній професійній діяльності. Мова йде про становлення нової педагогічної парадигми, нового мислення і творчості в сфері виховання синтетичного актора. Якщо педагог, формуючий психофізичний комплекс навичок в майбутньому актора не враховує всіх можливих напрямів роботи майбутнього актора, то цілком професійно «вимуштрувані» актор залишається затиснутий рамками світосприйняття «вчителя – майстра» і як наслідок – не затребуваний на професійній «біржі праці».

Робота з камерою вимагає від актора особливих навичок, умінь. Так звана «органіка» є вищий пілотаж акторської майстерності. Сучасні театральні підмостки нітрохи не менш пильні від «пильного ока», що вимагають від сучасного акторської апарату вищого ступеня правди, напруги, органіки і разом з тим технічності. Зерно всякого творчого процесу — це цілісність.

Отже, доцільно зазначити, що категорія «взаємодія» є однією з основних у гуманістичній освітній парадигмі та розглядається як спілкування рівноправних учасників. Творча взаємодія як різновид спільної діяльності керівника та студентів на заняттях з акторської майстерності, характеризується наявністю наступних факторів: створення можливостей безпосереднього особистісного контакту в процесі творчої взаємодії;

наявність єдиної мети, передбачуваного результату творчої взаємодії, який відповідає загальним інтересам; рівний розподіл обов'язків у процесі творчої взаємодії обумовлений характером мети, засобів та умов її досягнення; у процесі взаємодії, за умов рівного розподілу обов'язків, керівник наділений особливими правами.

Аналіз вищезазначених досліджень дозволив засвідчити, що функціональна діяльність керівника творчого колективу, багато в чому, залежить від розвитку його індивідуально-типологічних особливостей, від правильної творчої взаємодії, а також найбільш доцільних методів впливу на виконавців. Творча взаємодія справлятиме суттєвий вплив на професійну позицію майбутнього актора кіно, що базується на формуванні його психолого-педагогічної техніки, а в процесі практичної діяльності вимагатиме найбільш високого рівня емоційної активності його особистості при взаємодії з творчим колективом. Так, педагогічний потенціал творчої взаємодії керівника з акторським колективом може бути достатньо плідним, тому провідним типом взаємостосунків необхідно вважати тип творчої взаємодії, який доцільно вважати ефективним видом діяльності в аспекті розвитку акторської майстерності.

Отже в подальшому перспективним є аналіз функціональної діяльності керівника творчого колективу, а також розгляд особливостей педагогічного потенціалу творчої взаємодії керівника з акторським колективом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Выготский Л. С. Избранные психологические исследования / Л. Выготский. – М., 1956. – 435 с.
2. Гладишева А. О. Сценична мова. Дикційна та орфоепічна нормативність / А. Гладишева. – К. : Червона Рута-Турс, 2011. – 265 с.
3. Кан-Калик В. А. Педагогическое творчество / В. А. Кан-Калик, Н. Д. Никандров. – М. : Педагогика, 1990. – 144 с.
4. Кузьмина Н. В. Методы системного педагогического исследования : учебное пособие / Н. В. Кузьмина. – Л. : Из-во ЛГУ, 1980. – 170 с.
5. Культура. Идеология. Особистість: Методолого-світоглядний аналіз / Л. Губернський, В. Андрущенко, М. Михальченко. – К. : Знання України, 2002. – 580 с.
6. Основы педагогического мастерства : учебное пособие для педагогов специальных высших учебных заведений / И. А. Зязюн, И. Ф. Кривонос, Н. Н. Тарасевич и др. ; Под ред. И. А. Зязюна. – М. : Просвещение, 1989. – 302 с.
7. Платонов К. К. Структура и развитие личности / К. Платонов. – М. : Наука, 1986. – 256 с.
8. Психология : словарь / Под общей ред. А. В. Петровского. – М. : Политиздат, 1990. – 494 с.
9. Чехов А. П. Полн. собр. соч. и писем : Т. 19 / А. П. Чехов. – М. : ГИХЛ, 1950. – 224 с.

Ирина Анатольевна Гавран,
кандидат педагогических наук, старший преподаватель
кафедры актеров кино факультета кино и телевидения КНУКиИ,
ул. Чигорина 14, каб. 25, Киев, Украина

ОРГАНИЗАЦИЯ ТВОРЧЕСКОГО ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ СТУДЕНТОВ В АСПЕКТЕ РАЗВИТИЯ АКТЕРСКОГО МАСТЕРСТВА

Развитие современной национальной системы образования побуждает к поиску и внедрению инновационных подходов, форм и методов работы, которые бы отвечали эстетическим и творческим качествам руководителей творческих коллективов по развитию актерского мастерства студентов как будущих актеров кино. В связи с этим, в процессе профессионального роста студентов институтов искусств

професійна робота керівника – «майстра», яка набуває великого значення, що впливає на формування творчого взаємодіяння і організацію спільної творчої діяльності зі студентами.

Мета статті полягає в визначенні специфіки процесу організації творчого взаємодіяння студентів інститутів мистецтв в аспекті розвитку акторського майстерства.

В статті розглядається поняття взаємодіяння і розкриті організаційні аспекти формування творчого взаємодіяння майбутніх акторів кіно. Охарактеризовані основні фактори організації творчого взаємодіяння студентів на знімальному майданчику. Представлені психолого-педагогічні та теоретичні аспекти впливу керівника на творчий колектив в процесі розвитку акторського майстерства.

За думкою автора, цілком природно відзначити, що категорія «взаємодіяння» є однією з основних в гуманістичній освітній парадигмі і розглядається як спілкування рівноправних учасників. Творче взаємодіяння як різновид спільної діяльності керівника і студентів на заняттях по акторському майстерству, характеризується наявністю наступних факторів: створення умов безпосереднього особистого контакту в процесі творчого взаємодіяння; наявність єдиної мети, передбачуваного результату творчого взаємодіяння, який відповідає загальним інтересам; рівне розподілення обов'язків в процесі творчого взаємодіяння зумовлене характером мети, засобів і умов її досягнення; в процесі взаємодіяння, при умові рівного розподілення обов'язків, керівник наділений особливими повноваженнями.

Аналіз досліджень дозволив автору показати, що функціональна діяльність керівника творчого колективу, в багатьох відношеннях залежить від розвитку його індивідуально-типологічних особливостей, від правильного творчого взаємодіяння, а також найбільш цілеспрямованих методів впливу на виконавців. Творче взаємодіяння буде мати суттєвий вплив на професійну позицію майбутнього актора кіно, базуючись на формуванні його психолого-педагогічної техніки, а в процесі практичної діяльності потребує найбільш високого рівня емоційної активності його особистості при взаємодії з творчим колективом. Так, педагогічний потенціал творчого взаємодіяння керівника з акторським колективом може бути достатньо плідним, тому домінуючим типом взаємодіяння необхідно вважати тип творчого взаємодіяння, який цілком природно вважати ефективним видом діяльності в аспекті розвитку акторського майстерства.

Ключові слова: взаємодіяння, організація творчого взаємодіяння, майбутній актор кіно, акторське майстерство, спілкування, творчий колектив.

Irina Gavran,

*Candidate of Pedagogical Sciences, senior lecturer at
the Department of Cinema Actors, Faculty of Film and Television at KNUCA,
14, Chigorina Str., Room 25, Kiev, Ukraine*

ORGANIZATION OF CREATIVE INTERACTION BETWEEN STUDENTS IN TERMS OF THE DEVELOPMENT OF ACTING SKILLS

The development of the modern national system of education encourages the search for and implementation of innovative approaches, forms and methods of work that would meet the aesthetic and creative qualities of creative directors heading creative teams on the development of acting students as future cinema actors. In this regard, in the process of professional growth of students of arts, professional work of the head-«master», which is of great importance, facilitates the formation of creative interaction and organization of joint creative activity with students.

The purpose of this article is to determine the specificity of the process of organization of creative interaction of students of institutes of arts in terms of the development of acting skills.

The concept of interaction is discussed in the article; the organizational aspects of the formation of an interaction of the future cinema actors are described. The main factors of the organization of creative interaction between students on shooting areas are characterised. Psychological, pedagogical and theoretical aspects of the influence of the leader on a creative team in the development process of acting skills are presented.

In the author's opinion, it should be noted that the category «interaction» is one of the main ones in humanistic educational paradigm and is regarded as a communication of equal participants.

Creative interaction, as a kind of a joint activity of a leader and students at the Acting lessons, is characterized by the following factors: creation of opportunities for direct personal contact in the process of creative interaction; presence of a common purpose, an intended outcome of a creative collaboration that serves common interests; equal sharing of responsibilities in the process of a creative interaction according to the nature of goals, means and conditions of its achievement; in the process of interaction, in case responsibilities are equally shared, the leader is endowed with special rights.

The analysis of the research allowed the author to show that the functional activities of the head of a creative team depends much on the development of his / her individually-typological features, on appropriate creative interaction as well as the most expedient methods of influence on actors. Creative interaction will have a significant impact on the professional position of a future film actor / actress based on the formation of his / her psychological

and pedagogical techniques, whereas it will require the highest level of emotional activity of the ego of an individual in the process of practical activities when interacting with a creative team. Thus, the pedagogical potential of the creative interaction of the head with a cast can be quite fruitful, therefore, we should consider the leading type of relationship the type of a creative collaboration which is certain to be an efficient activity in terms of the development of acting skills.

Key words: interaction, organization of creative interaction, the future cinema actor, acting skills, communication, creative team.

Подано до редакції: 7.01.2017 р.

Рекомендовано до друку: 23.01.2017 р.

Рецензент: д.пед.н., професор А. Ф. Линенко
